

--	--	--	--

KOD UCZNIĄ

**ZESTAW ZADAŃ KONKURSOWYCH Z HISTORII
DLA UCZNIÓW SZKOŁY PODSTAWOWEJ
ROK SZKOLNY 2014/2015**

ETAP SZKOLNY

Instrukcja dla ucznia

1. Zestaw konkursowy zawiera 15 zadań.
2. Przed rozpoczęciem pracy, sprawdź, czy zestaw zadań jest kompletny.
3. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je komisji konkursowej.
4. Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
5. Rozwiązania zapisuj długopisem lub piórem.
6. Rozwiązania zapisane ołówkiem nie będą oceniane.
7. Odpowiedzi zapisuj w miejscu na to przeznaczonym.
8. W nawiasach obok numerów zadań podano liczbę punktów możliwych do uzyskania za każde zadanie.
9. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
10. **Pracuj samodzielnie.**

Czas pracy:
60 minut

Liczba punktów
możliwych
do uzyskania: 30
Do następnego etapu
zakwalifikujesz się,
jeżeli uzyskasz co
najmniej 27 punktów.

POWODZENIA!

Wypełnia komisja konkursowa

Nr zadania	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Liczba punktów								
Nr zadania	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	Razem
Liczba punktów								

Zatwierdzam

Przewodnicząca
Wojewódzkiej Komisji Konkursowej
Ewa Zakościelna
mgr Ewa Zakościelna

Kurator Oświaty
w Lublinie
Krzysztof Babisz
mgr Krzysztof Babisz

1. Zapoznaj się z tekstem źródłowym i odpowiedz na pytania.

(2 punkty)

Lp.	1	2
Wersje pieśni	<p>Jeszcze Polska nie zginęła, Kiedy my żyjemy, Co nam obca przemoc wzięła, Szablą odbierzemy.</p> <p>Marsz, marsz, Dąbrowski, Z ziemi włoskiej do Polski, Za twoim przewodem Złączym się z narodem.</p> <p>Przejdziem Wisłę, przejdziem Wartę, Będziem Polakami, Dał nam przykład Bonaparte, Jak zwyciężać mamy.</p> <p>Marsz, marsz, Dąbrowski...</p> <p>Jak Czarniecki do Poznania Po szwedzkim zaborze, Dla ojczyzny ratowania Wrócim się przez morze.</p> <p>Marsz, marsz, Dąbrowski...</p> <p>Już tam ojciec do swej Basi Mówi zapłakany - „Słuchaj jeno, pono nasi Biją w tarabany.”</p> <p>Marsz, marsz, Dąbrowski...</p>	<p>Jeszcze Polska nie umarła, Kiedy my żyjemy. Co nam obca moc wydarła, Szablą odbierzemy.</p> <p>Marsz, marsz, Dąbrowski, Do Polski z ziemi włoskiej, Za Twoim przewodem Złączem się z narodem.</p> <p>Jak Czarniecki do Poznania Wracał się przez morze, Dla ojczyzny ratowania Po szwedzkim rozbiornie.</p> <p>Marsz, marsz, Dąbrowski...</p> <p>Przejdziem Wisłę, przejdziem Wartę, Będziem Polakami, Dał nam przykład Bonaparte, Jak zwyciężać mamy.</p> <p>Marsz, marsz, Dąbrowski...</p> <p>Niemiec, Moskal nie osiedzie, Gdy jąwszy pałasza, Hasłem wszystkich zgoda będzie I ojczyzna nasza.</p> <p>Marsz, marsz, Dąbrowski...</p> <p>Już tam ojciec do swej Basi Mówi zapłakany: „Słuchaj jeno, pono nasi Biją w tarabany.”</p> <p>Marsz, marsz, Dąbrowski...</p> <p>Na to wszystkich jedne głosy: „Dosyć tej niewoli! Mamy raclawickie kosy, Kościuszkę, Bóg pozwoli.”</p> <p>Marsz, marsz, Dąbrowski...</p>
Miejsce na zaznaczenie odpowiedzi		

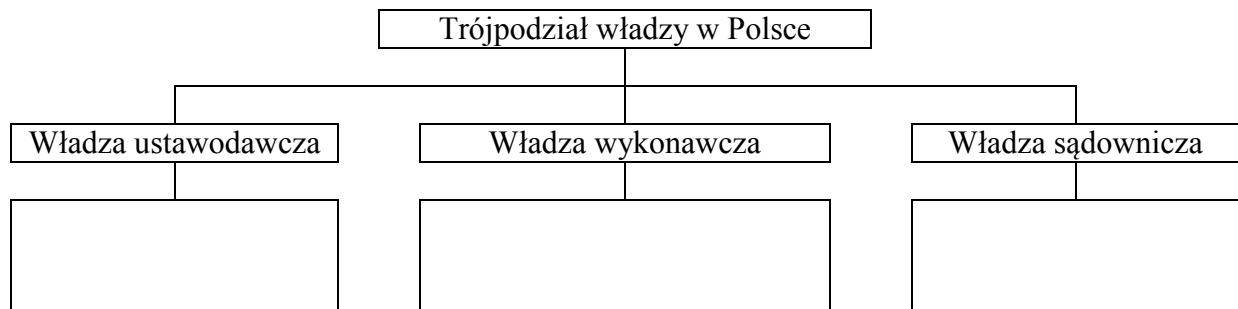
Źródło: www.polskiinternet.com

- a) Zaznacz krzyżykiem w odpowiedniej komórce tabeli, która z wersji hymnu Polski obowiązuje obecnie.
 b) Kto jest autorem słów tej pieśni?

- A. Jan Henryk Dąbrowski.
 B. Józef Wybicki.
 C. Stefan Czarniecki.

2. Do poszczególnych typów władzy w Polsce przyporządkuj odpowiednie organy państwa. (3 punkty)

Rada Ministrów (Rząd) i Prezydent RP; Sejm i Senat; Sądy i Trybunały;

3. Zaznacz odpowiedni wyraz, aby prawidłowo uzupełnić zdanie. (1 punkt)

Kraina historyczno-geograficzna, na obszarze której znajduje się Lublin, to

- a) Małopolska.
 b) Mazowsze.
 c) Podlasie.

4. Zapoznaj się z poniższymi definicjami, a następnie przyporządkuj wymienione mniejszości do właściwej komórki tabeli (po 3 mniejszości). (2 punkty)

Mniejszość narodowa to grupa obywateli polskich, mniej liczebna od reszty ludności, odróżniająca się językiem, kulturą i tradycją, mająca świadomość swej wspólnoty i utożsamiająca się z narodem zorganizowanym we własnym państwie.

Mniejszość etniczna to grupa obywateli polskich, mniej liczebna od reszty ludności, odróżniająca się językiem, kulturą i tradycją, mająca świadomość swej wspólnoty i utożsamiająca się z narodem, który nie ma własnego państwa.

Francuzi; Karaimi; Ormianie; Romowie (Cyganie); Rosjanie; Tatarzy; Żydzi

Mniejszość narodowa w Polsce	Mniejszość etniczna w Polsce

5. Zaznacz, który z poniższych herbów jest znakiem województwa lubelskiego. (1 punkt)

a)

b)

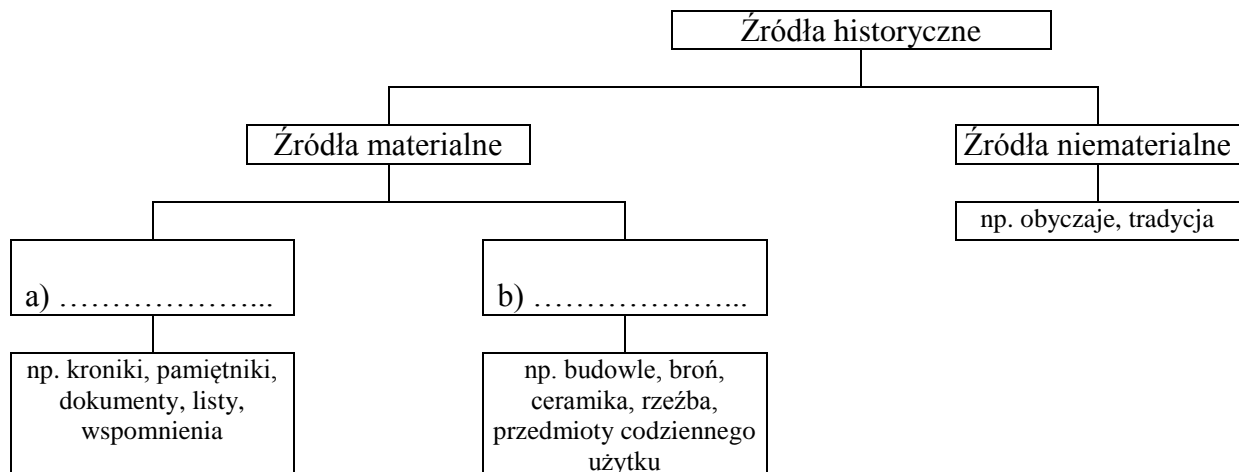

c)

Źródło: www.wikipedia.org

6. Uzupełnij schemat źródeł historycznych.

(2 punkty)

7. Na poniższej ilustracji przedstawiono dyscypliny, które należały do pięcioboju starożytnego. Nazwij je. (2 punkty)

Źródło: <https://sites.google.com/site/zimoweigrzyskaolimpijskie/home/igrzyska-starozytne-a-wspolczesne-porownanie>

a)

b)

c)

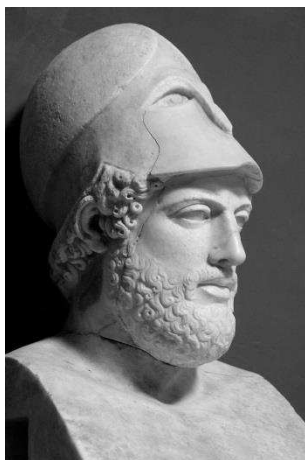
8. Obejrzyj ilustracje, a następnie odpowiedz, czy zdania poniżej są prawdziwe czy fałszywe, wpisując w odpowiednie miejsce w rubryce P (Prawda) lub F (Fałsz). (2 punkty)

Źródło: www.andrzejgrych.pl; www.stach.rafal.w.interia.pl; www.polskalitera.pl

Zdanie	Prawda lub Fałsz
Ilustracja a przedstawia pismo klinowe, które występowało w Mezopotamii.	
Na ilustracjach b i c widnieją: wcześniejsza i późniejsza wersja pisma greckiego.	

9. Zapoznaj się z ilustracją oraz krótkim biogramem i odpowiedz na pytania. (2 punkty)

ur. ok. 490, zm. 429 p.n.e., polityk grecki. Ze strony matki wywodził się z rodu Alkmeonidów. W okresie jego największych wpływów (444–429) rodzinne polis stało się pierwszą potęgą Grecji. Zainicjował wielki plan budowlany, którego wynikiem było wzniesienie Partenonu, Propylejów, Erechtejonu na Akropolu; przyczynił się do zakończenia prac nad murami obronnymi łączącymi polis z Pireusem (tzw. Długie Mury). W polityce wewnętrznej dążył do zwiększenia udziału ludu w rządach; służyło temu wprowadzenie wynagrodzeń za sprawowanie pewnych funkcji publicznych (sędziego, członka Rady Pięciuset). Od 444 nieprzerwanie piastował funkcję stratega.

Źródło: www.wikipedia.org; *Multimedialna encyklopedia PWN 2.0. Historia, PWN 2008.*

a) Osoba opisana i przedstawiona na ilustracji to

- A. Fidiasz.
- B. Perykles.
- C. Sokrates.

b) To za jego czasów w pełni rozwinął się ustrój demokratyczny, który powstał w

- A. Atenach.
- B. Egipcie.
- C. Rzymie.

10. Poniższe ilustracje przedstawiają budowle i wojowników starożytnych. Przyporządkuj je do opisów i wpisz, z jakimi kręgami cywilizacyjnymi ze starożytności (Rzym lub Ateny) się wiąże. (4 punkty)

a)

b)

c)

d)

Źródło: *Multimedialna encyklopedia PWN 2.0. Historia*, PWN 2008; www.drukowanka.pl; www.historycznebitwy.info; www.pawelsadurski.com

Nazwa cywilizacji	Opis	Literka budowli lub wojownika	
	amfiteatr zbudowany 75–82 r.; ogromna budowla eliptyczna (dł. osi 188 i 156 m, obwód 524 m, wys. 48,5 m), z widownią (ok. 50 tys. miejsc) z 4 galeriami komunik. oraz areną z systemem podziemnych korytarzy; odbywały się tu m.in. walki gladiatorów.		Budowle
	marmurowa świątynia wzniesiona 448–432 p.n.e.; ok. 662 zamieniona na kościół chrześcijański, 1458 – na meczet; 1687, w czasie oblężenia, zniszczona na skutek wybuchu znajdującego się w niej prochu; w I połowie XIX w. zrekonstruowana z zachowanych fragmentów.		
	typ ciężkozbrojnych piechurów, który pojawił się zapewne w I poł. VII w. p.n.e.; ich uzbrojenie składało się z włóczni (ok. 2 m dł.), miecza (spełniającego pomocniczą funkcję), okrągłej lub owalnej tarczy, metalowego hełmu, pancerza oraz nagolennic.		Wojownicy
	piechur, walczący w szyku manipularnym; uzbrojenie stanowił miecz i włócznia; do obrony służyła owalna tarcza, kolczuga i hełm.		

11. Zapoznaj się z tekstem i wybierz właściwą odpowiedź.

(3 punkty)

Gdy tak ja, Konstantyn August, jak i ja, Licyniusz August, zesłiliśmy się szczęśliwie w Mediolanie i omawiali wszystko, co należy do pożytku oraz bezpieczeństwa publicznego, postanowiliśmy między innymi zarządzić to, cośmy dla wielu ludzi uważali za pożyteczne, a w pierwszym rzędzie co tyczy czci należnej Bóstwu. A zatem uradziliśmy dać chrześcijanom i wszystkim innym wolność wyznawania religii, jaką kto chce, by tak dla nas, jako też dla wszystkich, pod naszą opieką zostających, Bóstwo istniało na stolicy niebieskiej jako cel modłów i zmiłowania. [...] Daliśmy tymże chrześcijanom wolną i bezwzględną możliwość wyznawania ich religii. Miejsca, w których się przedtem zgromadzali, mają im być zwrócone darmo, bez żadnego odszkodowania, bez żadnego zwlekania lub wahania, chociażby były sprzedane, czy to przez skarb nasz, czy przez kogokolwiek innego.

Źródło: Źródła i materiały do nauczania historii, red. S. Sierpowski, Warszawa 1998, s. 47-48.

a) Wymieniony w tekście Konstantyn był

- A) cesarzem.
- B) królem.
- C) księciem.

b) Przytoczony dokument, zezwalający na swobodę kultu chrześcijan, to

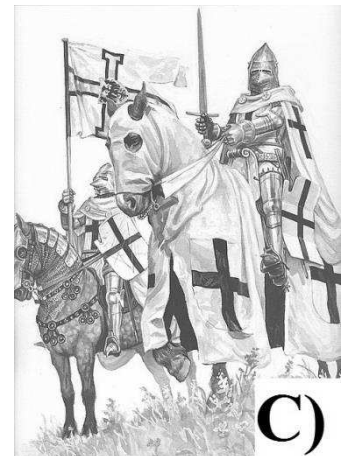
- A) edykt mediolański.
- B) postanowienia soboru nicejskiego.
- C) ustalenia synodu w Clermont.

c) Wymieniony akt prawny wydano

- A) przed narodzeniem Chrystusa.
- B) po narodzeniu Chrystusa.
- C) w roku narodzin Chrystusa.

12. Zapoznaj się ze wszystkimi ilustracjami, a następnie zaznacz tę, która przedstawia wojów wczesnopiastowskich.

(1 punkt)

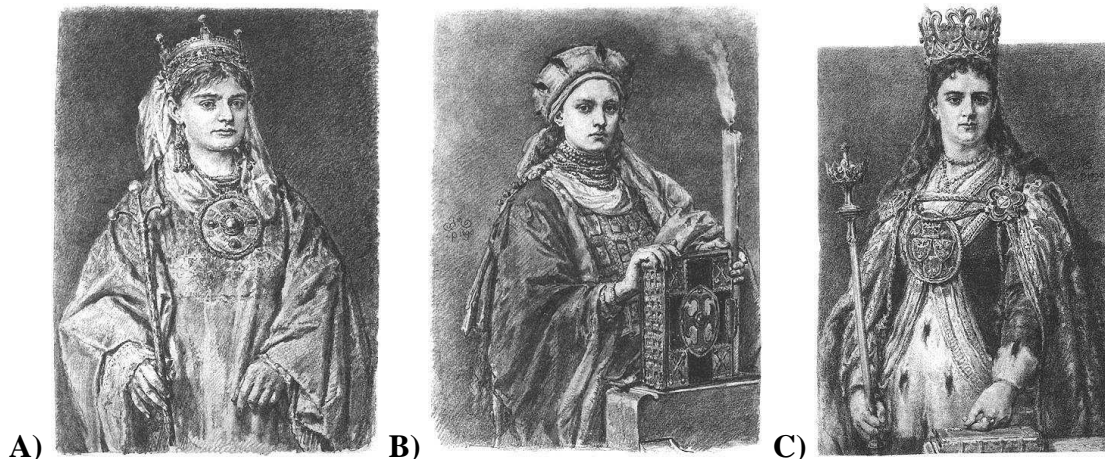

*Źródła ilustracji: <http://www.wyszogrod.bydgoszcz.pl/?d=historia1>;
http://tannenbergprojekt.blogspot.com/2010_11_01_archive.html;
<http://s2.blomedia.pl/gadzetomania.pl/images/2013/03/tat-342230.jpg>*

13. Zapoznaj się z poniższym tekstem, ilustracjami i – korzystając także z wiedzy pozaźródłowej – wykonaj zadania a) i b). (2 punkty)

Źródło: *Źródła i materiały do nauczania historii*, red. S. Sierpowski, Warszawa 1998, s. 50-51;
www.historiana6.pl; www.wikipedia.org.

[...] Przedstawię resztę czynów znakomitego księcia Polan, o którym pisałem szeroko w poprzednich księgach. W czeskiej krainie pojął on za żonę szlachetną siostrę Bolesława Starszego, która okazała się w rzeczywistości taką, jak brzmiało jej imię. Nazywała się bowiem po słowiańsku Dobrawa. Owa wyznawczyni Chrystusa, widząc swego małżonka pogrążonego w wielorakich błędach pogańskich, zastanawiała się usilnie nad tym, w jaki sposób mogłaby go pozyskać dla swej wiary. Pracowała więc nad nawróceniem swego małżonka i wysłuchał jej miłościwy Stwórca. [...]

- a) Napisz, jak nazywał się książę, mąż Dobrawy, o którym wspomina tekst.
b) Zaznacz ilustrację z wyobrażeniem Dobrawy wg pocztu Jana Matejki.

14. Połącz wydarzenia i daty z postacią. (1 punkt)

- a) 966 r., chrzest Polski
b) 997 r., wyprawa do Prusów
c) 1000 r., zjazd gnieźnieński
d) 1025 r., koronacja królewska

- I) Bolesław I Chrobry
II) Mieszko I
III) Otto III
IV) św. Wojciech
V) Władysław Łokietek

15. Podkreśl cztery wydarzenia, które miały miejsce w czasie panowania Kazimierza Wielkiego. (2 punkty)

bitwa pod Cedynią; kodyfikacja prawa;
koronacja w Gnieźnie; uczta u Mikołaja Wierzyńka;
założenie Akademii Krakowskiej;
zawarcie „pokoju wieczystego” z Krzyżakami